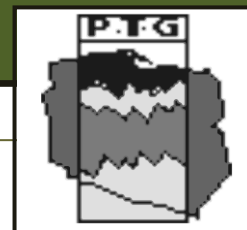

CZARNA ZIEMIA

ONZ ustanowiła rok 2015 Międzynarodowym Rokiem Gleby

Cezary Kabała, Wrocław

Dwuletnie starania Globalnego Partnerstwa dla Gleb (GSP) pod przewodnictwem Królestwa Tajlandii o ustanowienie 5 grudnia Światowym Dniem Gleby przyniosły efekty, jakich nikt się nie spodziewał. Zgromadzenie Ogólne ONZ, na 68.

sesji rozpoczętej 20 grudnia 2013 roku przyjęło rezolucję nie tylko wyznaczającą Światowy Dzień Gleby, ale także uznającą rok 2015 – Międzynarodowym Rokiem Gleby!

Decyzja ta świadczy o uznaniu roli gleb oraz zrozumieniu problemów skoncentrowanych wokół gleb. Dla organizacji zrzeszających gleboznawców, rolników i przyrodników, w tym dla Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego niewątpliwie będzie to niepowtarzalna okazja do zainteresowania opinii publicznej tymi zagadnieniami. Będzie to też szansa promocji pomysłów i projektów koncentrujących się na ochronie funkcji gleby, w tym nowych rozwiązań prawnych.

Z całą pewnością nasze towarzystwo zrozumie wagę tego wydarzenia i przygotuje działania promocyjne, a być może legislacyjne, na każdym szczeblu. Wydaje się, że gros działań należy zaplanować i przeprowadzić w oddziałach PTG. Dobrym przykładem jest ubiegłoroczna inicjatywa ośrodka toruńskiego zorganizowania obchodów Dnia Gleby. Ogromną rolę mogą odegrać też instytuty naukowe, prowadzące rozległą działalność szkoleniową.

Ale być może powinniśmy uczcić Rok Gleby czymś spektakularnym a trwałym, na przykład inicjatywą tworzenia rezerwatów glebowych?

Poniżej zamieszczamy kluczowy fragment rezolucji Zgromadzenia Ogólnego ONZ (w tłumaczeniu własnym), której oryginalna wersja dostępna jest m.in. [na stronach FAO](#).

Zgromadzenie Ogólne

Zauważając, że gleby stanowią podstawę dla rozwoju rolnictwa, tworzą podstawę funkcjonowania ekosystemów i fundament bezpieczeństwa żywnościowego, a tym samym mają kluczowe znaczenie dla podtrzymania życia na Ziemi,

Uznając, że stabilność gleb jest kluczem do rozwiązania presji rosnącej populacji i że uznanie i wsparcie promowania zrównoważonego zarządzania glebami może przyczynić się do zachowania zdrowych gleb, a tym samym do światowego bezpieczeństwa żywnościowego i stabilnego oraz trwałego wykorzystania ekosystemów,

Odwołując się do Deklaracji z Rio w sprawie Środowiska i Rozwoju, Agendy 21, Programu dalszego wdrażania Agendy 21, Deklaracji z Johannesburga w sprawie zrównoważonego rozwoju, Planu Implementacyjnego Szczytu Ziemi w Johannesburgu oraz innych

Spis treści

Międzynarodowy Rok Gleby 2015	1
Toruń świętuje Światowy Dzień Gleby	2
Raport z cytowań prac gleboznawczych w 2013 r.	2
Polish Journal of Soil Science - nowe otwarcie	4
SOIL - nowe międzynarodowe czasopismo	4
Zebrań Komisji Fizyki Gleby	5
Przewodnik do opisu profilu glebowego	5
Sylwetki polskich gleboznawców: S. Miklaszewski	6
Zaczerpnięte z klasyki gleboznawczej	7
Kronika personalna	8
Nowości wydawnicze	9
Nowe publikacje w czasopismach z IF	10
Międzynarodowe warsztaty naukowe	11
Zapowiedzi konferencyjne	13
Szkoty letnie	14
Kalendarium konferencyjne	15

zobowiązań a także dokumentu końcowego konferencji ONZ na temat zrównoważonego rozwoju, zatytułowanego "Przyszłość, jakiej chcemy",

Uznając znaczenie gospodarcze i społeczne prawidłowej gospodarki przestrzennej, obejmującej gleby, a w szczególności uznając ich znaczenie dla wzrostu gospodarczego, różnorodności biologicznej, zrównoważonego rolnictwa i bezpieczeństwa żywności, zwalczania ubóstwa, wzmocnienia pozycji kobiet, przeciwdziałania zmianom klimatycznym oraz poprawy dostępności wody, oraz **podkreślając**, że pustoszczenie, degradacja gruntów i susza są wyzwaniami o wymiarze globalnym i że nadal stanowią one poważne wyzwania dla zrównoważonego rozwoju wszystkich krajów, w szczególności krajów rozwijających się,

Uznając również pilną potrzebę, na wszystkich poziomach, podnoszenia świadomości oraz promowania zrównoważonego rozwoju ograniczonych zasobów glebowych przy użyciu najlepszych dostępnych danych naukowych,

Zwracając uwagę, że Dzień Gleby Światowy i Międzynarodowy Rok gleb może przyczynić się do podniesienia świadomości pustoszczenia, degradacji gleby i suszy, zgodnie z celem Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zwalczania pustoszczenia w krajach państw dotkniętych poważnymi suszami i/lub pustoszczeniem, zwłaszcza w Afryce,

Uznając, z tych samych powodów, że międzynarodowy rok i światowy dzień w tej samej sprawie dotyczącej gleby może być wyjątkowo ogłoszony w tym samym czasie (...),

Postanawia ustanowić 5 grudnia Światowym Dniem Gleby i uznać rok 2015 - Międzynarodowym Rokiem Gleb (...).

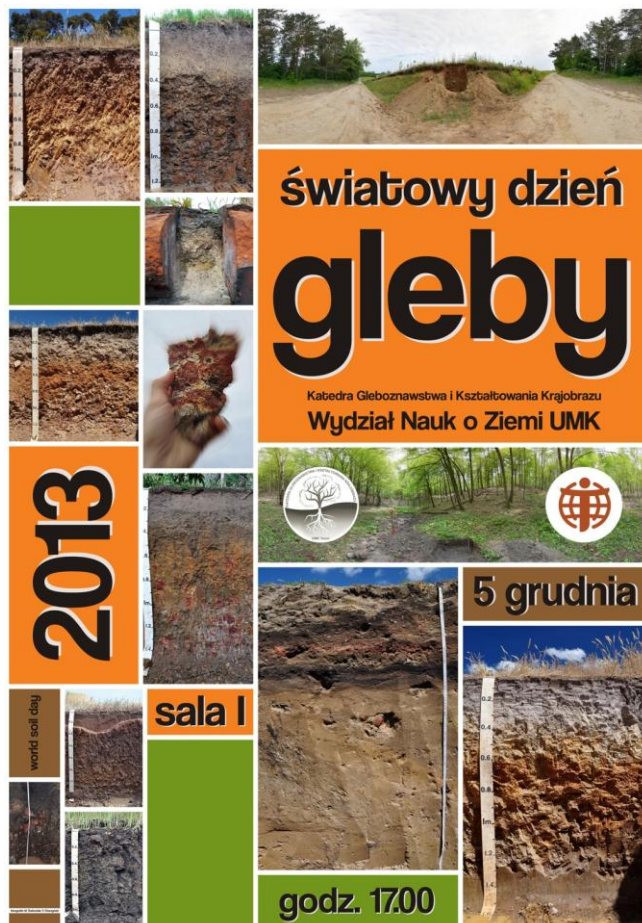
Toruń świętuje Światowy Dzień Gleby

Przemysław Charzyński, Marcin Sykuła, Paweł Stelter, Emilia Szykowska, UMK Toruń

Z okazji Światowego Dnia Gleby, na Wydziale Nauk o Ziemi Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, 5 grudnia 2013 roku odbyło się spotkanie dla młodzieży ponadgimnazjalnej, którego celem była promocja nauk o glebie. Organizatorem był dr Przemysław Charzyński oraz magistranci Katedry Gleboznawstwa i Kształtowania Krajobrazu – Emilia Szykowska, Marcin Sykuła i Paweł Stelter. Uczestniczyli w nim uczniowie z pięciu różnych szkół oraz pracownicy katedry pod kierownictwem Pani prof. dr hab. Renaty Bednarek. Gości przywitał przemówieniem Prodziekan WNoZ, dr Mieczysław Kunz.

Następnie został wygłoszony krótki wykład przybliżający podstawy gleboznawstwa i geografii gleb Polski. Kolejnym punktem programu była prezentacja dotycząca krajowych i międzynarodowych warsztatów gleboznawczych, w których corocznie uczestniczą studenci katedry. Na zakończenie przeprowadzono quiz o tematyce gleboznawczej. Uczniowie wykazali się dużym zainteresowaniem oraz wiedzą, zwycięzcom gry wręczono nagrody, m.in. puzzle przedstawiające mapę gleb miejskich Torunia. Chętnych, studenci oprowadzili po laboratoriach katedry, pokazując sprzęt służący do analiz glebowych.

Czy wypromujemy polskie czasopisma gleboznawcze?

Raport z cytowań w 2013 roku

Cezary Kabała, Wrocław

W ubiegłym roku rozpoczęliśmy intensywne działania mające na celu uświadomienie potrzeby nie tylko pisania artykułów naukowych, ale i odpowiedniego ich cytowania. Podstawowym celem tych działań jest zwiększenie zauważalności polskich publikacji, gdyż jest to niemal jak tlen potrzebny ich autorom (sumaryczny IF, i-Hirsch etc.) oraz instytucjom, w których są zatrudnieni. Podjęliśmy również wyzwanie wypromowania kolejnych polskich czasopism naukowych: skoro nasze środowisko jest tak liczne i tak dużo publikuje, to uzyskanie choćby minimalnego wskaźnika IF wydaje się osiągalne. Wskazywaliśmy, że w roku 2013 dla Roczników Gleboznawczych – Soil Science Annual prognozą zaistnienia IF było 11 cytowań, a dla Polish Journal of Soil Science – tylko 4 cytowania artykułów opublikowanych w latach 2011-2012.

Znając długość cyklu wydawniczego renomowanych czasopism nie spodziewaliśmy się efektów jeszcze w tym samym roku. Liczymy, że pojawią się one w 2014 roku. Celowe jest jednak pokazanie stanu aktualnego, by mieć świadomość, z jakiego poziomu startujemy i móc ocenić, na ile realne są nasze cele.

Wyszukiwanie prac i cytowań prowadzono różnymi ścieżkami. Podstawowym sposobem był bieżący monitoring kilkudziesięciu czasopism krajowych i zagranicznych posiadających Impact Factor i powiązanych tematycznie z naukami o glebie. Na początku bieżącego roku przejrano też zawartość bazy Web of Science oraz przeanalizowano wyniki wyszukiwarki Google Scholar.

Pod uwagę brano tylko publikacje, których autorzy (przynajmniej jeden autor w zespole) są afiliowani przy polskich instytucjach naukowych. **Warunek ten powoduje,**

że wykazana liczba cytowań niektórych periodyków posiadających IF i publikujących dużo prac autorów zagranicznych nie jest pełna. Jednakże, raport w swoich założeniach ma dotyczyć aktywności polskich naukowców. Ponadto, co zostało sprawdzone, zagraniczni autorzy pominiętych publikacji z reguły nie cytowali czasopism objętych naszym szczególnym zainteresowaniem. Ponadto, uzyskanie informacji o rzeczywistej liczbie cytowań czasopism posiadających IF jest możliwe bezpośrednio z bazy WoS i nie wymaga odrębnego monitoringu.

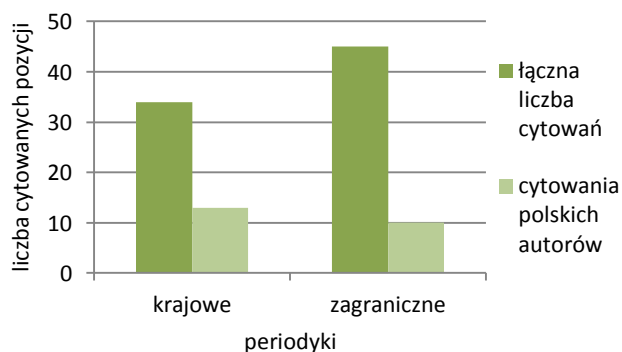
Zidentyfikowano 128 publikacji z dziedziny pedologii, chemii rolnej i nawożenia, biologii gleby (w tym szczególnie mikrobiologii), rolnictwa, leśnictwa, ekologii i ochrony środowiska, przygotowanych przez (lub z udziałem) polskich autorów, które w różnym stopniu dotyczyły środowiska glebowego. Lista publikacji, na których oparto analizę stale dostępna jest na stronie <http://szopka.up.wroc.pl>. 65 prac opublikowano w czasopismach krajowych, 63 w periodykach wydawanych poza Polską.

Pośród czasopism krajowych najczęściej publikacji z dziedziny nauk o glebie ukazało się w 2013 roku w: Pol. J. Env. Stud., J. Elem., Int. Agroph., Rocz. Ochr. Środ., Przem. Chem. i Sylwan. Pojedyncze prace ukazały się również w Pol. J. Chem. Tech., Ecol. Chem. Engin. S, Arch. Env. Prot., Pol. Polar Res. i Pol. J. Microb.

Publikacje wydane za granicą w 2013 roku są znacznie bardziej rozproszone i do rzadkości należą periodyki, w których okazały się 3 lub więcej publikacji polskich autorów. Są wśród nich: Fresenius Env. Bull., Catena i Geoderma. Polscy autorzy zdecydowali się ponadto publikować w: Eur. J. Soil Sci., J. Soils Sedim., Plant Soil, Eurasian Soil Sci., Env. Monit. Assess., Chemosphere, Biogeosciences, Water Air Soil Pollut., J. Hazardous Mat., Ecol. Engin., Env. Sci. Pollut. Res., Env. Sci.: Processes Impacts, Env. Toxic. Chem., Crit. Rev. Env. Sci. Tech., App. Geochemistry, Z. Geomorph., Geomorphology.

Publikacje w czasopismach krajowych cytowały średnio 34 pozycje (od 10 do 182), w tym średnio 13 prac polskich autorów (0!!! - 84), to jest 42%. Publikacje w periodykach zagranicznych cytowały więcej, bo średnio 45 pozycji (17 - 147), w tym średnio tylko 10 prac polskich autorów (1 - 30), to jest około 26% (rys. 1).

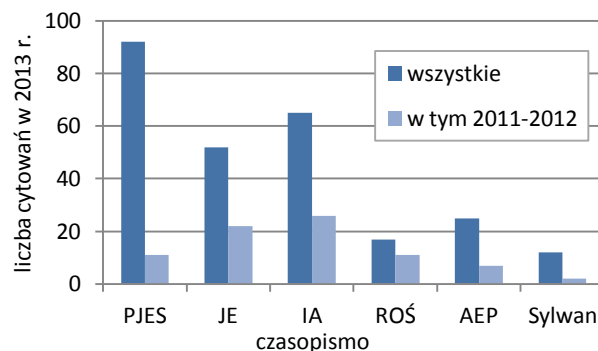
Rekordzistami w dziedzinie cytowania prac polskich autorów są zespoły skupione w Instytucie Agrofizyki PAN (najwięcej „polskich” cytowań w przeliczeniu na autora publikacji wiąże się z **dr hab. A. Bieganowskim**) oraz na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim (gdzie najczęściej wiąże się z nazwiskiem **prof. J. Wyszowski**).

Rys. 1. Średnia liczba cytowanych artykułów (w tym polskich autorów) w pracach opublikowanych w periodykach krajowych i zagranicznych posiadających IF w 2013 roku

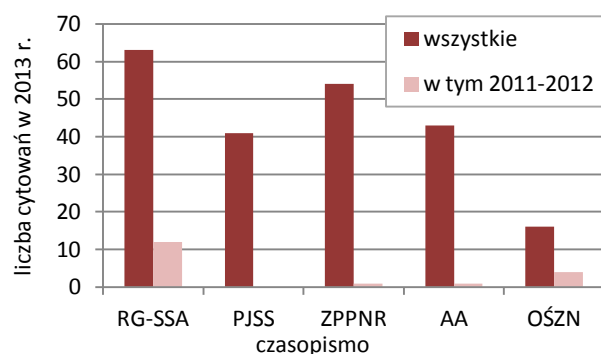
W analizowanych publikacjach najczęściej cytowane są prace w czasopismach, w których ukazały się analizowane publikacje. Nie dziwi zatem, że najwięcej cytowań mają Pol. J. Env. Stud., J. Elem. oraz Int. Agroph. (Rys. 2).

Zwraca uwagę niejednakowy udział cytowań z lat 2011-2012, branych pod uwagę przy obliczaniu wskaźnika IF za rok 2013. Wyraźnie najwyższy ich odsetek jest w przypadku Rocz. Ochr. Środ., a zaskakująco niski u lidera cytowań – Pol. J. Env. Stud.

Rys. 2. Liczba cytowań wybranych czasopism krajowych posiadających IF w 2013 rok (obliczona na podstawie prac z dziedziny nauk o glebie napisanych przez polskich autorów)

Ogólna liczba cytowań wybranych czasopism krajowych nieposiadających wskaźnika IF w 2013 roku jest porównywalna z cytawalnością czasopism z listy JCR, i w przypadku Rocz. Gleb. (=SSA) przekroczyła 60, a przypadku Pol. J. Soil Sci., Acta Agroph. a także ZPPNR – wahała się w przedziale 41-55 cytowań (Rys. 3). Jednak podstawowa różnica tkwi w wieku cytowanych pozycji – na ogół (lub wyłącznie) cytowane były publikacje sprzed 2011 roku. **Żadne z wymienionych czasopism nie przekroczyło progu minimalnej liczby cytowań, co otwierałoby drogę do starań o Impact Factor!**

Rys. 3. Średnia liczba cytowań wybranych czasopism krajowych nieposiadających IF w 2013 rok (obliczona na podstawie prac z dziedziny nauk o glebie napisanych przez polskich autorów)

Roczniki Gleboznawcze (od 2012 roku Soil Science Annual) zacytowane zostały 12 razy w 2013 roku, z tego 11 cytowań dotyczyło roku 2011 i tylko jedno - pracy z 2012 roku. Wydawać by się więc mogło, że dzięki ukazaniu się Systematyki Gleb Polski w 2011 roku, czasopismo przekroczyło magiczny próg 11 cytowań (wymaganych w 2013 roku). Stwierdzono jednak (dzięki nakładce Publish or Perish analizującej wyniki Google Scholar), że ani jedna z 8 prac, które wymieniły SGP5 nie zrobiła tego poprawnie i żadne z tych cytowań nie jest brane pod uwagę! Okazało się,

że SGP5 funkcjonuje w bazach czasopism jako publikacja autorstwa Marcinek J. i Komisarek J. (i tak została zacytowana w kilku publikacjach krajowych, bez IF), natomiast we wszystkich czasopismach z IF wymieniana była jako „Systematyka gleb Polski”, bez wyszczególnionych autorów (przy okazji okazało się, że każda praca powołuje się na SGP5 inaczej). Zatem RG-SSA miały nie 12, ale tylko 4 skuteczne cytowania w 2013 roku.

Niestety to spostrzeżenie w chwili obecnej nie ma już znaczenia, gdyż do wskaźnika IF w 2014 publikacje z roku 2011 nie są brane pod uwagę. Pokazuje jednak celowość

podawania przez redakcję czasopisma (jak to czyni Journal of Elementology) poprawnej notki bibliograficznej.

Cztery „skuteczne” cytowania RG-SSA oraz Ochrony Środowiska i Zas. Nat. (wydawca: IOS), po jednym cytowaniu ZPPNR i AA, a także brak cytowań PJSS w 2013 roku niestety nie nastrajają optymizmem.

Jednak zaledwie zaczęliśmy uczyć się nowych reguł, ponadto czasopisma dopiero „umacniają się” po przejściowych kryzysach. Pozostaje mieć nadzieję, że w roku 2014 już będziemy pamiętać o nowych regułach, co zaowocuje raptownymi wzrostami indeksu Hirscha polskich uczonych zajmujących się glebą...

Polish Journal of Soil Science – nowe otwarcie

Piotr Bartmiński, UMCS Lublin

Z radością informuję, że po nieco przedłużonym okresie przejściowym, związanym ze zmianą wydawcy Polish Journal of Soil Science, redakcja czasopisma funkcjonuje już w standardowy sposób.

Zachęcając do nadsyłania artykułów naukowych przeznaczonych do publikacji w czasopiśmie, chciałbym jednocześnie przekazać najważniejsze informacje, aby rozwiązać różnorodne

wątpliwości:

- wydawcą Polish Journal of Soil Science jest obecnie Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, który odpowiada także za dystrybucję periodyku. Czasopismo wydawane jest pod patronatem Komitetu Gleboznawstwa i Chemii Rolnej PAN;
- zaległości wydawnicze zostały usunięte – opublikowano oba zeszyty za 2012 rok (vol. 45) oraz pierwszy zeszyt za 2013 rok (vol. 46). Zeszyt 2/2013 ukaże się drukiem w kwietniu br. Publikacja pierwszego zeszytu za rok 2014 planowana jest w czerwcu. W późniejszym okresie chcemy utrzymać reżim

wydawniczy tak, aby pod koniec roku zgromadzić materiał do pierwszego zeszytu za rok następny;

- trwają rozmowy dotyczące podpisania umowy z firmą zajmującą się szeroko rozumianą dystrybucją elektroniczną czasopisma. Nie przesądzając, z którą z firm działających na tym rynku podpisana zostanie umowa, mamy nadzieję na realizację umowy począwszy od drugiego półroczia br.
- publikacja artykułów w Polish Journal of Soil Science jest w tym momencie bezpłatna. Redakcja nie planuje wprowadzenia odpłatności za publikację, również po wejściu na platformę internetową;
- utworzona została nowa strona internetowa czasopisma:

<http://www.pjss.umcs.pl>

na której udostępniono wersje elektroniczne (PDF) artykułów z ostatnich woluminów. Artykuły archiwalne są dostępne na starej witrynie, ale sukcesywnie będą przenoszone pod nowy adres.

Raz jeszcze chciałbym gorąco zachęcić do nadsyłania artykułów do Redakcji, a także do cytowania interesujących prac opublikowanych dotychczas w Polish Journal of Soil Science, szczególnie w ciągu ostatnich dwóch lat.

SOIL – nowe międzynarodowe czasopismo gleboznawcze

Jerzy Weber, UP Wrocław

Dynamiczny rozwój sekcji gleboznawczej zorganizowanej w ramach European Geosciences Union (Soil System Sciences Division EGU) od lat prowokował dyskusję o potrzebie powołania czasopisma publikującego prace prezentowane w trakcie organizowanych corocznie w Wiedniu sesji. Rosnące znaczenie sesji gleboznawczych w EGU, a także duża aktywność obecnego prezydenta SSS Artemio Cerdy, zaowocowały powołaniem przez EGU Council nowego czasopisma SOIL, które rozpocznie działalność w maju 2014, w trakcie tegorocznej konferencji EGU. Realne stało się wypromowanie w krótkim czasie czasopisma gleboznawczego o światowym zasięgu, dostępnego w formie Open Access (bezpłatne korzystanie z pełnych tekstów wszystkich publikowanych artykułów), co skutkuje dużą liczbą cytowań publikowanych prac. Przykład innych Open Access czasopism

ukazujących się pod egidą EGU pozwala sądzić, że w ciągu najbliższych lat nowe czasopismo uzyska IF, którego wartość będzie szybko wzrastać. SOIL będzie publikować prace dotyczące wszelkich aspektów środowiska glebowego, w tym prace interdyscyplinarne, w szczególności podkreślające interakcje między glebą a innymi komponentami geosfery, między innymi

Soils and food security;

Soils and water;

Soils and health;

Soils and the human environment;

Soils and the natural environment;

Soils and biogeochemical cycling;

Soil degradation (chemical, physical and biological);

Soil protection and remediation (including soil monitoring);

Soil as a resource;

Soils and biodiversity;

Soils and global change.

Przez pierwsze 2 lata zamieszczanie artykułów w SOIL będzie zwolnione z opłat. Dalsze informacje dostępne są na stronie redakcyjnej: <http://www.soil-journal.net>

Z prac komisji PTG: zebranie Komisji Fizyki Gleby

Andrzej Bieganowski, IA Lublin

W dniach 26-27.03.2014, dzięki gościnności pracowników Katedry Gleboznawstwa i Ochrony Gruntów Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, w tym przede wszystkim Kierownika Katedry prof. Andrzeja Mocka (wiceprezesa PTG) oraz Kierownika Zakładu Fizyki i Mechaniki Gleby tej Katedry prof. Wojciecha Owczarzaka odbyło się kolejne posiedzenie Komisji Fizyki Gleby Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego.

Udział wzięli reprezentanci następujących ośrodków: Bydgoszczy, Krakowa, Lublina, Poznania, Szczecina, Warszawy oraz Wrocławia. Swoją obecnością zaszczylili nas Prezes Towarzystwa prof. Zbigniew Zagórski oraz wiceprezes prof. Cezary Kabała. Sponsorem naszego spotkania było firma Geomor-Technik sp. z o.o. (<http://www.geomor.com.pl/>).

Jednym z ważniejszych punktów spotkania była informacja przewodniczącego komisji na temat przygotowywanej normy oznaczania uziarnienia gleb metodą dyfrakcji laserowej. Informacja ta stała się pretekstem do gorącej, ale poważnej dyskusji na temat metod pomiarowych stosowanych w fizyce gleby, w tym metody dyfrakcji laserowej do wyznaczania rozkładu granulometrycznego. Następnie

reprezentanci poszczególnych ośrodków przedstawili nowości związane z podejmowaną tematyką badań oraz z zakupami aparatury naukowej.

W czasie spotkania, dr Łukasz Uzarowicz, redaktor naczelny Soil Science Annual omówił realne szanse oraz przedstawił plany redakcji związane z uzyskaniem przez czasopismo wskaźnika Impact Factor. Również obecny na spotkaniu przedstawiciel redakcji czasopisma Polish Journal of Soil Science, dr Piotr Bartmiński, omówił aktualną sytuację czasopisma, w tym plany wprowadzenia periodyku na platformę Versita.

Drugiego dnia uczestnicy spotkania mieli możliwość zwiedzenia bardzo nowoczesnie wyposażonego Biocentrum oraz Katedry Gleboznawstwa i Ochrony Gruntów UP w Poznaniu. Ostatnim akcentem spotkania była prezentacja sprzętu do gleboznawczych badań terenowych oraz laboratoryjnych sponsora spotkania – firmy Geomor-Technik sp. z o.o.

Z prac komisji i zespołów PTG:

Przewodnik do opisu profilu glebowego

Cezary Kabała, UP Wrocław

Na posiedzeniu Komisji Genezy i Klasyfikacji Gleb PTG w Ślesinie w czerwcu 2013 roku powołany został zespół do spraw charakterystyki gleb. Zespołowi postawiono zadanie opracowania nowoczesnego Przewodnika do opisu profilu glebowego. Potrzeba przygotowania takiego przewodnika była wielokrotnie zgłaszana w trakcie sesji terenowych różnych konferencji i zjazdów PTG, a także na forum Komisji Genezy i Klasyfikacji. Najważniejszym zadaniem przewodnika jest ujednolicenie terminologii stosowanej przez gleboznawców z różnych ośrodków. Ważne jest też ustalenie nowego „standardu” opisu, to jest zestawu informacji, które powinny być zgromadzone w terenie dla prawidłowej klasyfikacji gleby. Obecnie najpowszechniej w Polsce stosowanym standardem (poza Lasami Państwowymi) jest dalece uproszczony formularz opisu profilu na potrzeby klasyfikacji bonitacyjnej z lat 50-60. XX wieku. Dostrzegając jego niedoskonałość, w

większości ośrodków opracowano na przestrzeni późniejszych dekad lokalne modyfikacje tego formularza lub całkowicie nowe karty i instrukcje opisowe.

Postęp wiedzy gleboznawczej i zwiększenie liczby jednostek typologicznych, ale przede wszystkim nieuchronne wypieranie systemat „genetycznych” przez klasyfikację „ilościową” wymusza rejestrowanie większej liczby cech gleby oraz bardziej precyzyjną (ilościową) ich charakterystykę. Systematyka Gleb Polski (2011) i Klasyfikacja Gleb Leśnych Polski (2000) dalekie są jeszcze od skrajnie ilościowego podejścia reprezentowanego przez klasyfikację międzynarodowe (Soil Taxonomy i FAO-WRB). Ale w obu krajowych klasyfikacjach nie można już wyróżniać niektórych jednostek bez ilościowych potwierdzenia diagnozy: ciemna barwa głębokiego poziomu próchnicznego już nie wystarczy do wyróżnienia czarnej ziemi lub czarnoziemu, gdyż

klasyfikacje wymagają zidentyfikowania poziomu mollic, a więc musi być wyraźnie stwierdzone, że nasycenie i jasność barwy (w systemie Munsella) nie przekraczają wartości 3/3 (w stanie wilgotnym)...

Przygotowanie uniwersalnego przewodnika jest zadaniem wykonalnym tylko do pewnego stopnia. W użyciu są bowiem niezgodne ze sobą klasyfikacje, na przykład form ukształtowania terenu, nachylenia terenu, rodzajów skał macierzystych itd. Ponadto, opis gleby i środowiska jej występowania będzie wykonywany przez różnych specjalistów (i studentów) oraz do różnych celów. To, co dla leśnika lub geografa wydawać się może opisem zbyt pobieżnym, dla agronoma może być nadmierną i niepotrzebną szczegółowością – i odwrotnie. Uniwersalny przewodnik musi być zatem oparty na kompromisie różnych szkół i dziedzin oraz umożliwiać opis na różnych poziomach szczegółowości i dla różnych potrzeb (zastosowań).

Projekt Przewodnika do opisu profilu glebowego PTG został przygotowany przez zespół w składzie: prof. dr hab. Cezary Kabala (UP Wrocław, przewodniczący zespołu), prof. dr hab. Danuta Czepińska-Kamińska (SGGW Warszawa), dr hab. Marek Drewnik (UJ Kraków), dr Michał Jankowski (UMK Toruń) oraz mgr inż. Marian Marzec (BULiGL Brzeg). Analizie poddano, i w dużym stopniu wykorzystano, istniejące międzynarodowe instrukcje stworzone na potrzeby Soil Taxonomy oraz WRB. W maksymalnym możliwym stopniu, w zakresie polskiej terminologii, bazowano na tradycyjnych instrukcjach opisu profilu na potrzeby map glebowo-rolniczych, na projekcie normatywów z 1963 roku (T. Komornickiego, A. Kowalkowskiego, H. Uggli i T.

Włoczewskiego) i Polskiej Normie PN-ISO 11259:2001. Przejrzano też inne wytyczne, m.in. niemiecką instrukcję KA5. Przewodnik jest kompatybilny przede wszystkim z Systematyką Gleb Polski (2011) – w zakresie oznaczeń poziomów glebowych, uziarnienia, struktury gleby, a także podstawowej klasyfikacji (typu i podtypu), jednak i w tych obszarach zaproponowane zostały drobne uzupełnienia lub modyfikacje.

Przewodnik został podzielony na 3 części: opis środowiskowy (otoczenie odkrywki), opis poziomów glebowych oraz opisy dodatkowe. Ponadto, dodano 6 aneksów zawierających klasyfikacje i charakterystyki uzupełniające (np. regionalizacje geograficzne lub przyrodniczo-leśne, klasyfikację glebo pokryw, słowne określenia barwy gleby itd.).

Przewodnik jest dość obszerny, lecz należy pamiętać, że zakres i szczegółowość opisu powinny być indywidualnie dopasowane do celu badań. Zatem to wykonawca opisu – użytkownik Przewodnika decyduje, które elementy uniwersalnego standardu opisowego uwzględnia, a które pomija. Przewodnik został też zaopatrzony w dwustronicowy formularz opisyowy.

Po ośmiu miesiącach intensywnych konsultacji, dyskusji oraz testów terenowych zespół zakończył prace i przekazał projekt Przewodnika na ręce przewodniczącej Komisji Genezy i Klasyfikacji Gleb PTG – prof. dr hab. Jolancie Komisarzek, do dalszej dyskusji i zatwierdzenia przez Komisję.

Sylwetki polskich gleboznawców: Sławomir Miklaszewski

Piotr Skłodowski, PW Warszawa

W roku 2014 mija 140 lat od urodzin Sławomira Miklaszewskiego – wielkiego gleboznawcy polskiego i jednego z najwybitniejszych gleboznawców w skali międzynarodowej, który wydajnie przyczynił się do rozwoju nauki o glebie jako odrębnej dyscypliny. S. Miklaszewski rozpoczął działalność naukową w 1899 roku jako starszy asystent prof. Emila Godlewskiego przy Katedrze Chemii Rolniczej Uniwersytetu Jagiellońskiego. Gleboznawcą stał się Miklaszewski oficjalnie w 1902 r., kiedy został powołany na stanowisko organizatora i kierownika Pracowni Gleboznawczej przy Muzeum Przemysłu i Rolnictwa w Warszawie. Zasadnicze oblicze szkoły gleboznawczej, którą zaczął tworzyć Miklaszewski, znalazło swój wyraz już w 1906 r. w publikacji pt. "Gleby ziem polskich ze szczególnym uwzględnieniem Królestwa Polskiego". We wstępie do wspomnianej publikacji czytamy, że „Każda gleba jest wytworem warunków orno-hydrograficznych, klimatycznych i geologicznych kraju, w którym się znajduje”. Miklaszewski – kandydat nauk przyrodniczych w roku 1919 obejmuje wykłady z gleboznawstwa na Wydziałach Inżynierii i Miernictwa Politechniki Warszawskiej, organizując jednocześnie Zakład

Gleboznawstwa. W czasie drugiej wojny światowej, a szczególnie Powstania Warszawskiego Zakład uległ prawie całkowitemu zniszczeniu.

Na specjalne podkreślenie zasługuje udział Sławomira Miklaszewskiego w życiu naukowym i organizacyjnym w okresie powojennym. W roku 1945 organizuje Zakład Gleboznawstwa na Wydziale Geodezji Politechniki Warszawskiej. W roku 1946 zostaje wybrany na prezesa honorowego PTG oraz aktywnie uczestniczy w zespołowych badaniach terenowych gleboznawczych do wydawanej przez PTG mapy gleb Polski w skali 1:1000000.

W okresie pięćdziesięcioletniej pracy naukowej (189-1949) Sławomir Miklaszewski wziął udział we wszystkich kongresach gleboznawczych, wygłaszając referaty z zakresu podstaw systematyki gleb, ich klasyfikacji i kartografii, przedstawiając jednocześnie własnoręcznie wykonane mapy. W roku 1909 uczestniczył w pierwszym Międzynarodowym Zjeździe Gleboznawców w Budapeszcie, gdzie przedstawił „Mapę Gleboznawczą Królestwa Polskiego” w skali 1:1500000. Na Międzynarodowym Kongresie Gleboznawczym, który odbył się w roku 1927 w Waszyngtonie, Miklaszewski został wybrany do Głównego Komitetu Międzynarodowego

Towarzystwa Gleboznawczego. Biorąc czynny udział w pracach Kongresu przedstawił „Mapę gleb Polski” i „Mapę gleb Litwy” w skali 1:1500000 oraz wygłosił referat pt. „The pedological stand point in soil science”. Były to pionierskie opracowania kartograficzne, wykonane z doskonałą znajomością budowy geologicznej badanych obszarów.

Miklaszewski był jednym z najlepszych znawców gleb Polski z punktu widzenia ich użytkowania rolniczego, budowy morfologicznej oraz składu mineralnego, granulometrycznego i chemicznego, podkreślającym jednocześnie znaczenie formacji geologicznej utworów macierzystych. Badał gleby Skandynawii, Węgier, Włoch, Algierii oraz znacznych obszarów Sahary, Oranu, Stanów Zjednoczonych, Hiszpanii i południowej Francji. Sławomir Miklaszewski był członkiem komitetów redakcyjnych pism gleboznawczych „Poczwowiedienie” oraz „Soil Science”. W końcu roku 1948, tuż przed śmiercią otrzymał zaproszenie do objęcia honorowego przewodnictwa Międzynarodowego Kongresu Gleboznawczego w Amsterdamie. Na wielki Jego dorobek naukowy w okresie 50-letniej, wyłożonej pracy naukowej składają się: monografie naukowe /17/, opracowania kartograficzne /13/, rozprawy /34/, podręczniki /10/ oraz sprawozdania naukowe. W licznych opracowaniach monograficznych, z których najważniejszym jest dzieło „Gleby Polski”, przebiega główna koncepcja typów gleb jako pewnych indywiduów-osobników, które kształtują się pod wpływem „przemożnych czynników”. Wyodrębnione w ten sposób gleby mieszczą się w typach glebotwórczych, charakterystycznych dla pewnych stref roślinno-klimatycznych. Miklaszewski definiując glebę jako utwór geofizyczny, przeobrażony pod wpływem czynników glebotwórczych, podkreślił rolę skały macierzystej i jej formacji geologicznej w procesie glebotwórczym. Wyróżnienie przez Miklaszewskiego gleb wapniowcowych i dalszy ich podział na różne rędziny w zależności od pochodzenia geologicznego skał wapiennych lub siarczanowych znalazło swoje odbicie nie tylko w Systematyce gleb Polski, ale również w systematyce gleb szeregu krajów. Jego zasługą jest wprowadzenie polskiego

terminu „rędziny” do międzynarodowej nomenklatury gleboznawczej.

Rozpoczynając pracę w roku 1961 w Politechnice Warszawskiej w malej, pięciosobowej / kierownik, 3-ch asystentów, laborant/ Katedrze Gleboznawstwa nie miałem pojęcia, że jest to Katedra stworzona przez Sławomira Miklaszewskiego, w której pracował On 30 lat.

[Kuznicki F. 1974: O działalności naukowej Sławomira Miklaszewskiego w setną rocznicę urodzin. Roczniki Gleboznawcze, t.25, dodatek.]

Zaczerpnięte z klasyki (gleboznawczej)

Gleby żwirowe: przepalczyska, pałygi i ciekietnie (1930)

W poprzednich numerach Czarnej Ziemi zainicjowaliśmy cykl „wiekopomnych” cytatów z klasycznych podręczników gleboznawstwa. Zaczęliśmy od „Gleb Polski” autorstwa **Sławomira Miklaszewskiego**. W bieżącym numerze Czarnej Ziemi przytaczamy (w oryginalnej pisowni) fragment dotyczący **przepalczysk** i **ciekietni** – nazw gleb całkowicie już zapomnianych (str. 160-162).

>>> Gleby żwirowe albo składają się całkowicie ze żwiru, albo też w podłożu ich spotykamy piasek, glinę przepuszczalną, glinę nieprzepuszczalną lub il. Pierwsze dwie tworzą zawsze prawie **przepalczyska** lub **przetliska** (położone są zazwyczaj na wzgórkach lub na ich stokach), drugie trzy, o ile warstwa żwiru nie jest bardzo gruba (leżą też na wzgórkach), tworzą **przepalczyska** lub, t.zw. w niektórych okolicach kraju, **ciekietnie**. Szczególnie wybitnie występuje to

tam, gdzie w podłożu gleby leży glina bardzo mocna i nieprzepuszczalna, a sama gleba i podglebie zawiera pewne ilości gliny, jako domieszkę do żwiru.

„**Przepalczyska**” inaczej „**przetliska**”, zwane w niektórych okolicach „**pałygami**”, trafiają się w Polsce dość często, zawsze jednak zajmują powierzchnię niewielką. Są one związane z formacją lodowcową i występują bądź pod postacią plam kolistych lub owalnych (na górkach), bądź pod postacią smug (na spadkach). W jednych miejscowościach przeważają pierwsze, w innych drugie, zależnie od ukształtowania terenowego. Smugi wspomniane zawdzięczają swe powstanie wodzie spływającej, dla której, w czasach swego tworzenia się, służyły jako płytkie rynny odpływowe. W rynnach tych woda wypłukała i uniosła wszystek pył i miał piaskowy, pozostawiając jeno bardzo gruby piasek, a najczęściej tylko żwir, który następnie nieraz zaniesiony został i płytko

przykryty bądź przez drobny piasek, bądź przez drobny pył piaskowy — bielice. Najczęściej piasek ten lub bielica, tak wypełniają i przykrywają rynnę żwirową, że się ona nie wyróżnia od terenu otaczającego, ani poziomowo, ani warstwą orną, która zazwyczaj na całym obszarze jest jednakowa, bo powstaje współcześnie, przytem w tych samych warunkach i z tego samego materiału. (Gleby te są zazwyczaj rezultatem sortującej działalności wód).

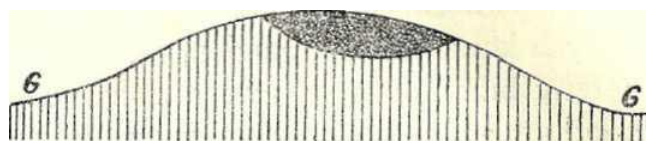
Taka rynnna żwirowa działa jak dren, t. j. bardzo szybko odprowadza wodę. Stąd na wiosnę smuga taka obsycha prędzej, gleba jej ociepla się rychlej i wcześniej rusza wegetacja, wobec czego, narazie, zboże na niej przedstawia się nietylko jednakowo z obok leżącymi poletkami, ale nawet zazwyczaj ładniej. Dopiero później warstwa orna bardzo silnie wysycha, wobec zwiększonego parowania letniego i braku wody podsiąkającej z podłoża (żwir jest tu warstwą izolacyjną) i następuje podsychanie głównej masy korzeniowej zbóż. Żółkną one i usychają jeszcze tern szybciej, że jednocześnie mają głód w warstwie żwiru, bądź dla bardzo małej powierzchni zbiorowej jego cząsteczek (ziarn), bądź wskutek wypłukania dodanych przez rolnika nawozów sztucznych. Wypłukują się one nie do podłoża, skąd roślina pobraćby je mogła za pośrednictwem głębiej sięgających korzeni, lecz raczej są one wymywane i wynoszone na niżej położone tereny przez dren — smugę żwirową. Rady na to niema żadnej, bo zmiana składu mechanicznego takiej gleby jest niemożliwa lub zbyt kosztowna.

Pod warstwą takiego żwiru leży często warstewka piasku rudawcowego, co jeszcze bardziej utrudniłoby podjętą meliorację, należałoby go bowiem usunąć. Przez taki rudawiec korzenie roślin przeniknąć nie mogą i tem samem nie mogą korzystać z wilgoci i składników pokarmowych podłoża.

Wszystkie gleby pomienione, zarówno przepalczyska jak

i ciekietnia, wychodzą gniazdami lub pasami na powierzchnię gleb pochodzenia lodowcowego (piasków i glin). Odnaczają się już z daleka swą wątłą roślinnością, która zazwyczaj w suche lata w miejscach tych zupełnie przepada. W mokre lata pokryte są niezłą roślinnością, która w ciekietni znów przepada z nadmiaru wilgoci.

Dziwna bo to gleba ta **ciekietnia**. Na wiosnę nie można na nią wjechać plugiem, bo konie i woły zapadają się, tak na niej grzązko. Rozmiękła glina rozrabia się z luźnym żwirem i robi się z tego jakby trzęsawisko. W mokry rok stan ten trwa, bez mała, przez rok cały. W rok suchy, po obeschnięciu z wilgoci jesiennej i zimowej, gleba ta zyscha się nadzwyczaj silnie, rozrywając korzenie roślin, które powschodziły, i znów plonu nie daje.

Ciekietnia czyli żwir na glinie. Żwir leży w miskowatym zagłębieniu, które w czasie deszczu wskutek przepuszczalności żwiru napelnia się wodą. Jeśli glina jest nieprzepuszczalna, to woda wspomniana wysycha bardzo powoli. Nie podsiąka ona nawet w czasie suszy, bo w żwirze nie występują zjawiska włoskowatości.

Na szczęście gleby te występują na bardzo małych obszarach. Są to miskowate zagłębienia w glinie, napelnione żwirem. Po każdym deszczu to miskowate zagłębienie wypełnia się wodą, która w razie jego przepełnienia, sączy się, na podobieństwo źródelka, wzbudzającego podziw, jako znajdującego się na czubku wzgórka.<<<

Kronika personalna

Nominacje

Dr hab. Patryk Oleszczuk, prof. nadzw., kierownik Zakładu Chemii Środowiskowej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie został mianowany **redaktorem pomocniczym (Associate editor)** w czasopiśmie Journal of Environmental Quality (JEQ) (<https://www.agronomy.org/publications/jeq>). Prof. P. Oleszczuk jest autorem ponad 130 artykułów (w tym około 70 z tzw. listy filadelfijskiej, łączny IF>139). W czasopiśmie

odpowiedzialny jest za proces ewaluacji artykułów (m.in. wstępna ocena, dobór recenzentów, ostateczna akceptacja). JEQ wydawane jest od roku 1994 przez Amerykańskie Towarzystwo Gleboznawcze (SSSA). Prace publikowane w JEQ obejmują różne aspekty dotyczące wpływu czynników antropogenicznych na środowisko. Pięcioletni współczynnik oddziaływania czasopisma w roku 2013 wynosił 2.599. MNiSW przyznaje za publikacje w JEQ 30 punktów.

Nowości wydawnicze

GLEBY BIELICOZIEMNE – GEOGRAFICZNE TRENDY ORAZ DYSKONTYNUACJE PROCESÓW ROZWOJU. Degórski M., Kowalkowski A., Kozłowska A. 2013. Współwydawcy: Wydawnictwo SEDNO oraz Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, ISBN: 978-83-63354-22-0, 384 str., oprawa twarda, cena brutto: 55,00 zł.

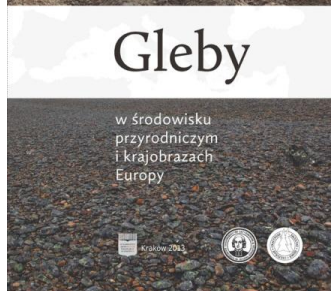

Książka przedstawia geograficzne zróżnicowanie właściwości gleb bielicoziemnych będące następstwem różnic ich genezy uwarunkowanej czynnikami czasu i uwarunkowań siedliskowych. Przedstawione w niej wyniki stanowią syntezę istniejących dotychczas poglądów na temat rozwoju gleb bielicoziemnych, poszerzonych o poglądy autorów wynikające z ich wieloletniego doświadczenia badawczego i studiów porównawczych przeprowadzonych w pięciu

regionach geograficznych, różniących się pod względem wieku gleb i środowisk sedymentacyjnych substratu glebowego. Praca może być bardzo pomocna w zrozumieniu funkcjonowania systemu glebowego dla studentów oraz pracowników naukowych wielu dyscyplin naukowych, jak gleboznawstwo, geografia, leśnictwo czy geologia w wymiarze czasu i przestrzeni.

<http://www.wydawnictwosedno.pl/>

GLEBY W ŚRODOWISKU PRZYRODNICZYM I KRAJOBRAZACH EUROPY. Brożek S. (red.) 2013. Uniwersytet Rolniczy im H. Kołłątaja w Krakowie. wyd. 1, 2013, 528 s., format A4, oprawa twarda, ISBN 978-83-60633-84-7, cena: 120 PLN. W 2012 roku na Wydziale Leśnym Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie powstało pierwsze w Polsce Muzeum Gleb – Centrum Edukacji Gleboznawczej. Jego głównym zadaniem jest rozpowszechnienie wiedzy o środowisku glebowym w powiązaniu z innymi komponentami świata przyrody i życia człowieka. W 2013 roku powstała monografia naukowa pod redakcją Stanisława Brożka pt. „Gleby w środowisku przyrodniczym i krajobrazach Europy”, która stanowi uzupełnienie Muzeum Gleb. Autorami opracowania są pracownicy Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, Katedry Gleboznawstwa Leśnego i Katedry Gleboznawstwa i Ochrony Gleb: prof. dr hab. Stanisław Brożek, dr inż. Ewa Błońska, dr inż. Jarosław Lasota, dr inż. Maciej Zwydák, dr inż. Piotr Gruba, dr inż. Tomasz Wanic, dr hab. inż. Tomasz Zaleski, dr inż. Michał Gąsiorek, dr inż.

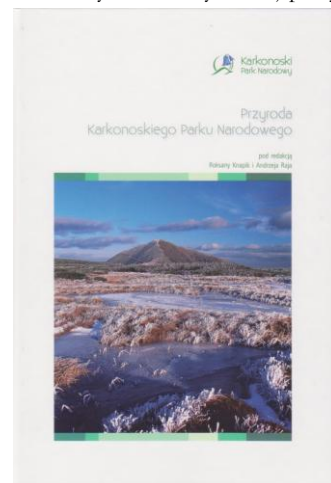

Ryszard Mazurek, dr inż. Paweł Nicia, dr inż. Paweł Zadrozny. Podręcznik przeznaczony jest dla studentów leśnictwa, rolnictwa, geografii, architektury krajobrazu, ochrony środowiska oraz wszystkich innych czytelników zainteresowanych przyrodniczymi warunkami życia w Europie. Książka pomoże lepiej wykorzystać dydaktyczne zbiory Muzeum Gleb, z których korzystają również uczniowie na różnych etapach kształcenia. W monografii na 528 stronach przedstawiono zmienność

pokrywy glebowej w skali Europy odzwierciedlające główne strefy klimatyczno-roślinno-glebowe. W podręczniku przedstawiono profile glebowe w ujęciu przekrojowym kontynentu europejskiego, od wschodu do zachodu i od północy do południa z dokumentacją analityczną, fotograficzną środowiska przyrodniczego i krajobrazów. Całość podzielona jest na 11 rozdziałów prezentujących zróżnicowanie geograficzne Europy i obejmuje następujące biomy: tundrę, tajgę północną, tajgę południową, strefę umiarkowaną, strefę przejściową do strefy śródziemnomorskiej, strefę śródziemnomorską, wilgotną atlantycką, step kontynentalny, step suchy oraz półpustynię. Pracę wydało Wydawnictwo Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie. Książka dostępna jest w [Wydawnictwie UR w Krakowie](http://www.wydawnictwo.ur.krakow.pl/), również wysyłkowo (tel. 12 662 51 60).

PRZYRODA KARKONOSKIEGO PARKU NARODOWEGO. Knapik R., Raj A. (red.) 2013. Wydawca: Karkonoski Park Narodowy, Jelenia Góra, ISBN: 978-83-64528-04-0, 500 str., oprawa twarda.

Mija 55 lat od chwili, kiedy w najwyższym paśmie Sudetów powołano do życia park narodowy. Dzięki wyteżonej pracy wielu osób wiedza na temat złożonych układów ekologicznych Karkonoszy jest bogata, ale - przynajmniej z pokorą - wciąż niepełna. To zadanie na kolejne lata, również dla przyszłych pokoleń. Karkonosze zapewne wciąż jeszcze kryją w sobie wiele tajemnic. Karkonosze doczekały się już obszernych opracowań monograficznych: „Karkonosze polskie” pod redakcją prof. Alfreda Jahna oraz „Karkonosze - przyroda nieożywiona i człowiek” pod redakcją prof. Michała P. Mierzejewskiego, a także „Karkonosze - przyroda, historia, życie”. Decyzja o przygotowaniu nowej monografii, dotyczącej obszaru polskich Karkonoszy zapadła w 2012 roku. Do realizacji tego przedsięwzięcia zaproszono wielu cenionych naukowców - znawców Karkonoszy - którzy przygotowali wspaniałe przekrojowe rozdziały, dokładając wszelkich starań, aby poziom nowej monografii był jak najwyższy. Spis rozdziałów monografii: **Budowa geologiczna** (P. Aleksandrowski, E. Staby, A. Szuszkiewicz, L. Galbarczyk-Gąsiorowska, S. Madej, E. Szeleń); **Ukształtowanie powierzchni** (M. Kasprzak, A. Traczyk); **Różnorodność, dynamika i zagrożenia** (C. Kabala, A. Bogacz, B. Labaz, K. Szopka, J. Waroszewski); **Środowisko wodne** (H. Marszałek, M. Rysiukiewicz); **Klimat** (M. Sobik, M. Btaś, K. Migala, M. Godek, T. Nasiółkowski); **Sinice i glony** (J. Matuła, D. Richter); **Mchy i wątrobowce** (E. Fudali, B. Wojtuń); **Paprotniki** (E. Szczęśniak, L. Żolnierz); **Rośliny kwiatowe** (P. Kwiatkowski, L. Żolnierz); **Roślinność subalpejska i alpejska** (L. Żolnierz, B. Wojtuń); **Lasy** (W. Danielewicz, A. Raj, J. Zientarski); **Łąki** (Z. Kącki, K. Pender); **Rośliny synantropijne** (Z. Dajdok, E. Szczęśniak); **Porosty** (M. Kossowska); **Grzyby i śluzowce** (C. Narkiewicz, W. Kita, W. Pusz, E. Panek); **Bezkręgowce** (J. Btoszyk, A. Chrzanowski, M. Dobrowolski, A. Kurka, E. Kuźnik-Kowalska, A. Mazur, P. Olszewski, K. Pawlikowski, T. Pawlikowski, M. Procków, D. Skarżyński, P. Szymkowiak); **Kręgowce** (A. Dyrz, B. Gramsz, R. Maślak, A. Witkowski, T. Zając, K. Dobrowolska-Martini, J. Kotusz, J. Kusznierz, E. Leś, M. Martini, M. Popiolek, R. Rapala); **Ochrona przyrody** (A. Raj). Monografia została wydana dzięki dotacji z WFOŚiGW we Wrocławiu. Z tego powodu nie jest sprzedawana, lecz rozpowszechniana bezpłatnie. W celu jej pozyskania należy zwrócić

się do dyrekcji KPN (roksana@kpnmb.pl). Rozdział dotyczący gleb dostępny jest [w internecie w wersji PDF](#).

SOILS IN NATURAL LANDSCAPES. Earl B. Alexander. 2013. CRC Press. ISBN: 978-1-46-659435-7. Hardcover 319 pages. Price \$99.95. In any complete investigation of terrestrial ecosystems, rocks and soils must be considered. Soils are essential resources, providing water and nutrients for vascular plants, and mitigating the flow of water from the land. In addition, soil diversity is critical for biotic diversity. While there are many references on the agricultural perspective of soils, there is a need for a basic soils book for those concerned with natural landscapes and ecosystems. The text fills this niche, providing a thorough introduction to the physics, chemistry, and biology of soils and their roles in local to global systems. The book begins by describing the field of soils and the major roles of soils in natural landscapes. The chapters that follow cover a range of topics: Soil parent material, Architecture of soils, Temperature and soils, Water, air, and climate, Classification of soils, Soil landscapes, Plant nutrition, Soil organisms, Organic matter in soils. The author also discusses global issues such as water and carbon cycles, global warming, and acid rain. He addresses land management for different uses, soil quality, and soil degradation. Using an interdisciplinary approach, this book provides practical insights for the evaluation of soils in natural environments and their non-intensive management.

INTRODUCTION TO SOIL CHEMISTRY: ANALYSIS AND INSTRUMENTATION 2nd Edition. Series: Chemical Analysis- A Series of Monographs on Analytical Chemistry and its Applications. By: Alfred R. Conklin Jr., 2013. Wiley. ISBN: 978-1-118-13514-3. Hardcover 344 pages. Price \$120.00. This text provides the tools needed to explore the incredible complexities of the earth's soils. Now in its Second Edition, this highly acclaimed text fully equips readers with the skills and knowledge needed to analyze soil and correctly interpret the results. Due to the highly complex nature of soil, the author carefully explains why unusual results are routinely obtained during soil analyses, including the occurrence of methane in soil under oxidative conditions. The text also assists readers in developing their own analytical techniques in order to analyze particular samples or test for particular compounds or properties. The Second Edition of Introduction to Soil Chemistry features four new chapters. Moreover, the entire text has been thoroughly updated and revised. It begins with a review of the history of soil chemistry, introducing fundamental concepts that apply to all soils. Next, the text explores: Basic soil characteristics, horizonation, texture, clay, air, water, solids, organic matter, organisms, and fundamental chemical concepts essential to soil chemistry, tested and proven sampling techniques for soil analysis that provide reliable analytical results, basic soil measurement techniques and extraction procedures, and Instrumentation to isolate and identify soil chemicals, including plant nutrients and contaminants. Detailed examples and figures throughout the text help readers successfully

perform soil sampling and analytical methods as well as better understand soils chemical characteristics.

AGROECOSYSTEMS: SOILS, CLIMATE, CROPS, NUTRIENT DYNAMICS AND PRODUCTIVITY. By Krishna, K.R., 2014. Apple Academic Press, and CRC Press. ISBN: 978-1-926895-48-2. Hardcover 552 pages. Price \$129.95. Comprised of three sections, this covers the nutrient dynamics and productivity of global agroecosystems. It focuses on the major aspects that make up agroecosystems, such as soils, climate, crops, nutrient dynamics, and productivity. It introduces agroecosystems and describes global soil types that support vast crop belts, then deals with the principles that drive crop growth, nutrient dynamics and ecosystematic functions within any agroecosystem. It also details the influence of agronomic practices and factors such as soil microbes, organic matter, crop genetic nature, irrigation, weeds, and cropping systems that affect productivity of agroecosystems.

SOIL AND WATER CONTAMINATION, 2nd Edition. By Marcel van der Perk. 2013. CRC Press. ISBN: 978-0-415-89343-5. Paperback 428 pages. Price \$89.95. Soil and Water Contamination, Second Edition gives a structured overview of transport and fate processes of environmental contaminants. Dealing with all topics essential for understanding and predicting contaminant patterns in soil, groundwater and surface water, it contributes to the formation of a solid basis for adequate soil and water pollution control and integrated catchment management. A unique feature of this work is that it does not treat water and soil pollution as independent processes, but as components of an integrated whole. This comprehensive, successful textbook, now in its second edition, has been conscientiously updated and extended and includes many case studies, examples and exercises sections, providing undergraduate and graduate students in the Earth and Environmental Sciences with all the material necessary for the study of soil and water contamination. In addition, it can serve as a useful source of information for professionals.

SOIL BIOTA AND ECOSYSTEM DEVELOPMENT IN POST MINING SITES. Jan Frouz. 2013. CRC Press. ISBN: 978-1-46-659931-4. Hardcover 316 pages. Price \$99.95. This book focuses on soil development in restoration of post-mining sites. In particular, the authors address the role of biota, including plants, microorganisms, invertebrates, and their various interactions during the process of soil formation. The book largely deals with sites created by open-cast mining, as this method represents a very destructive and, at the same time, intensively studied example of a mining operation. This book is a useful summary of recent knowledge for scholars dealing with ecosystem development after large disturbances as well as for practitioners dealing with reclamation and restoration of post-mining land.

Nowe polskie publikacje gleboznawcze w czasopismach posiadających IF

Wszystkie nowe publikacje z zakresu nauk o glebie są na bieżąco dopisywane do listy na stronie <http://szopka.up.wroc.pl/>

Chodak M., Gołębiewski M., Morawska-Płoskonka J., Kuduk K., Niklińska M. 2014. Diversity of microorganisms from forest soils differently polluted with heavy metals. *Applied Soil Ecology* 64, 7-14.

Chudzińska E., Diatta J. B., Wojnicka-Półtorak A. 2014. Adaptation strategies and referencing trial of Scots and

black pine populations subjected to heavy metal pollution. *Environmental Science and Pollution Research* 21, 2165-2177.

Kuśmierz M., Oleszczuk P. 2014. Biochar production increases the polycyclic aromatic hydrocarbon content in surrounding soils and potential cancer risk. *Environmental Science and Pollution Research* 21, 3646-3652.

Lemanowicz J., Siwik-Ziomek A., Koper J. 2014. Effects of farmyard manure and nitrogen fertilizers on mobility of phosphorus and sulphur in wheat and activity of selected hydrolases in soil. *International Agrophysics*, 28, 1, 49–55.

Migała K., Wojtuń B., Szymański W., Muskała P. 2014. Soil moisture and temperature variation under different types of tundra vegetation during the growing season: A case study from the Fuglebekken catchment, SW Spitsbergen, *CATENA* 116: 10-18.

Nosalewicz A., Lipiec J. 2014. The effect of compacted soil layers on vertical root distribution and water uptake by wheat. *Plant and Soil* 375:229-240.

Oleszczuk P., Joško I., Kuśmierz M., Futa B., Wielgosz E., Ligęza S., Pranagal J. 2014. Microbiological, biochemical and ecotoxicological evaluation of soils in the areas of biochar production in relation to polycyclic aromatic hydrocarbons content. *Geoderma* 213, 502–511.

Pietrzykowski M. 2014. Soil quality index as a tool for Scots pine (*Pinus sylvestris*) monoculture conversion planning on afforested, reclaimed mine land. *Journal of Forestry Research* 25: 63-74

Pietrzykowski M., Chodak M. 2014. Near infrared spectroscopy—A tool for chemical properties and organic matter assessment of afforested mine soils. *Ecological Engineering* 62: 115-122.

Pietrzykowski M., Socha J., van Doorn N. S. 2014. Linking heavy metal bioavailability (Cd, Cu, Zn and Pb) in Scots pine needles to soil properties in reclaimed mine areas. *Science Total Environment* 470–471, 501-510.

Skowrońska M., Filipek T. 2014. Life cycle assessment of fertilizers: a review. *International Agrophysics* 28, 1, 101–110.

Świtoniak M. 2014. Use of soil profile truncation to estimate influence of accelerated erosion on soil cover transformation in young morainic landscapes, North-Eastern Poland. *Catena* 116: 173-184.

Szymański W., Skiba M., Błachowski A. 2014. Mineralogy of Fe–Mn nodules in Albeluvisols in the Carpathian Foothills, Poland. *Geoderma* 217–218, 102-110.

Tyszka R., Kierczak J., Pietranik A., Ettler V., Mihaljevič M. 2014. Extensive weathering of zinc smelting slag in a heap in Upper Silesia (Poland): Potential environmental risks posed by mechanical disturbance of slag deposits. *Applied Geochemistry*, 40, 70–81.

Weber J., Kocowicz A., Bekier J., Jamroz E., Tyszka R., Dębicka M., Parylak P., Kordas L. 2014. The effect of a sandy soil amendment with municipal solid waste (MSW) compost on nitrogen uptake efficiency by plants. *European Journal of Agronomy* 54, 54-60.

Międzynarodowe warsztaty naukowe

„Fen peatlands after drainage”, Solec k. Warszawy, 9–11.07.2013 r.

Paweł Sowiński (UWM w Olsztynie), Barbara Kalisz (UWM w Olsztynie), Ryszard Oleszczuk (SGGW w Warszawie)

Warsztaty naukowe zostały zorganizowane w ramach III Komisji (ds. wykorzystania torfu w rolnictwie) Międzynarodowego Stowarzyszenia Torfowego (IPS) przy udziale Polskiego Komitetu Narodowego Międzynarodowego Stowarzyszenia Torfowego (PKN-MST), Katedry Gleboznawstwa i Ochrony Gleb UWM w Olsztynie, Katedry Kształtowania Środowiska SGGW w Warszawie, Komitetu Melioracji i Inżynierii środowiska Rolniczego PAN oraz Olsztyńskiego Oddziału PTG. W warsztatach wzięło udział 16 uczestników z trzech krajów. Niemcy i Danię reprezentowali doktoranci z Uniwersytetu Humboldta w Berlinie i Instytutu Agrarnego w Brunszwiku oraz z Uniwersytetu w Aarhus. Uczestnicy z Polski przyjechali z Instytutu Ogródnictwa w Skierniewicach, IUNG w Puławach, SGGW w Warszawie, UP we Wrocławiu i UWM w Olsztynie.

Warsztaty zostały podzielone na dwie części: pierwsza obejmowała zagadnienia teoretyczne, natomiast druga – praktyczne.

W pierwszej części zaprezentowano różnorodne zagadnienia dotyczące gleb torfowych. Dr inż. Barbara Kalisz (UWM w Olsztynie) przedstawiła klasyfikację, rozmieszczenie i charakterystykę torfowiska w Polsce oraz wyniki badań zawartości labilnego węgla organicznego w glebach torfowych. Dr hab. Ryszard Oleszczuk (SGGW w Warszawie) dokonał

analizy dotychczasowych kryteriów gospodarowania wodą na glebach torfowych wykorzystywanych rolniczo.

Pamiątkowe zdjęcie uczestników warsztatów (fot. M. Tkacz)

Mgr Ullrich Dettmann (Institut für Agrarrelevante Klimaforschung, Johann Heinrich von Thünen-Institut) zaprezentował wyniki laboratoryjnych badań przewodnictwa

hydraulicznego gleb torfowych. Parametry te wykorzystuje się przy projektowaniu systemów melioracyjnych. Dr Paweł Sowiński (UWM w Olsztynie) scharakteryzował różne formy fosforu występujące w odwodnionych glebach torfowych. Dr inż. Edyta Hewelke (SGGW w Warszawie) omówiła przestrzenną zmienność uwilgotnienia gleb torfowych dwóch obiektów w dolinie Biebrzy. Mgr inż. Monika Gąsowska (SGGW w Warszawie) przybliżyła metodykę badań, która została wykorzystana przez uczestników podczas sesji terenowej. Scharakteryzowała również odwodnione torfowisko niskie w Solcu, czyli obiekt badań podczas sesji terenowej. Na koniec prof. dr hab. Lech Szajdak (Instytut Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN w Poznaniu) – przewodniczący Polskiego Komitetu Narodowego Międzynarodowego Stowarzyszenia Torfowego przedstawił aktualną działalność stowarzyszenia oraz plany konferencyjne na najbliższą przyszłość.

Prace terenowe na torfowisku niskim w Solcu (fot. B. Kalisz)

Drugą częścią warsztatów była sesja terenowa. Zorganizowano ją na odwodnionym torfowisku niskim o powierzchni około 280 ha. Pierwsze prace melioracyjne na tym obiekcie przeprowadzono podczas II wojny światowej. Natomiast w latach 1968-1970 wykonano pełen system nawodnień podsiąkowych. Pierwszym etapem sesji terenowej było wykonanie i opisanie odkrywki glebowej gleby organicznej saprowo-murszowej. Określono morfologię gleby, rodzaj genetyczny torfu oraz stopień rozkładu i zmurzenia masy torfowej. Dyskutowano również nad przynależnością systematyczną gleb w IV i V wydaniu „Systematyki gleb Polski” oraz w systematyce WRB. Następnie uczestnicy pracując w grupach pomierzyli współczynnik filtracji oraz wilgotność poziomu murszowego metodą TDR. Zbadano także miąższość gleb organicznych. Na koniec dokonano niwelacji dna jednego z rowów melioracyjnych. Następnie przystąpiono do prac kameralnych, podczas których prezentowano i dyskutowano uzyskane wyniki badań terenowych. Bardzo ciekawe okazały się wyniki dotyczące osiadania gleb torfowych w wyniku odwodnienia. Na podstawie rzędnych uzyskanych z pomiarów oraz zmieszonych w projekcie melioracyjnym z 1967 roku

oceniono, że w ciągu 46 lat miąższość gleb organicznych zmniejszyła się o 0,2-0,4 m.

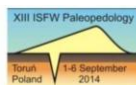
Makroskopowe rozpoznawanie rodzaju genetycznego i stopnia rozkładu torfu na torfowisku niskim Całowanie (fot. R. Oleszczuk)

Podziwianie torfowiska przejściowego Goździkowe Bagno (fot. P. Sowiński)

Ostatniego dnia uczestnicy wzięli udział w wycieczce na torfowiska Całowanie i Goździkowe Bagno. Torfowisko Całowanie to największe torfowisko niskie na Mazowszu (około 1200 ha). Odwodnienie tego obiektu nastąpiło w latach 50 i 60 XX wieku. Uczestnicy warsztatów zapoznali się z pracami renaturyzacyjnymi fragmentu łąki, które polegały na usunięciu warstwy murszu w celu zainicjowania procesu bagiennego. Goździkowe Bagno jest z kolei przykładem torfowiska przejściowego, udostępnionego dla zwiedzających. Na zakończenie warsztatów uczestnicy gościli w ośrodku edukacyjno-muzealnym „Baza Torfy” w Otwocku. Warsztaty „Fen peatlands after drainage” były skierowane głównie do młodych pracowników naukowych. Były to pierwsze warsztaty dotyczące problematyki gleb organicznych. W 2014 i 2015 roku organizatorzy planują zorganizowanie kolejnych spotkań, które dotyczyłyby zarówno procesów zachodzących na torfowiskach jak i na gytiowiskach. Jednym z elementów podczas planowanych warsztatów będzie dyskusja nad systematyką odwodnionych gleb organicznych.

Zapowiedzi konferencyjne

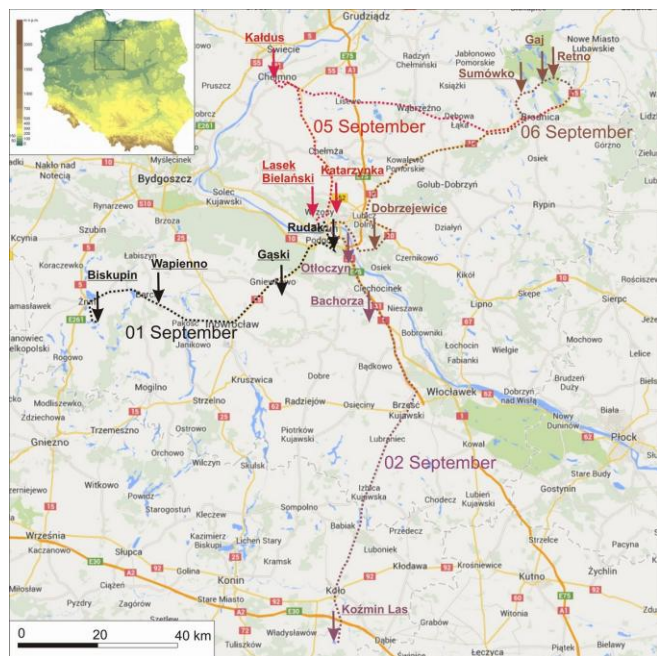
XIII Sympozjum i Warsztaty Terenowe z zakresu Paleopedologii PALEOPEDOLOGICAL RECORD OF POSTGLACIAL SOILS AND LANDSCAPE EVOLUTION

1-6 września 2014, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

W ramach sesji terenowych zostaną zaprezentowane wybrane zagadnienia z problematyki gleb kopalnych i reliktowych występujących na Niżu Polskim. Organizatorzy serdecznie zapraszają do uczestnictwa wszystkie osoby zainteresowane problematyką ewolucji gleb w przeszłości, zarówno w kontekście naturalnych zmian środowiska jak i działalności człowieka od czasów paleolitu.

- o Paleosols in postglacial landscapes
- o Paleosols in loess and tephra sequences
- o Paleosols in dunes and cover sands
- o Paleosols in alluvial, colluvial and marine environments
- o Pre-Quaternary paleosols
- o Paleopedological issues in geoarchaeology
- o New proxies in paleopedology

<http://www.home.umk.pl/~paleopedology2014/>

XIV KUKLA LOESSFEST - 7TH LOESS SEMINAR 8-9.09.2014 Wrocław

Fieldtrip: 10-15.09.2014 Wrocław – pld. Polska – zach. Ukraina

Conference topics:

Plenary session - George's friends; Loess magnetism; Loess landforms dynamics; Eurasian loess; Loess chronology; Loess and the record of Paleolithic cultures; Reconstruction of loess

environments; Loess geochemistry; Dust and man; Loess as geoheritage - geoconservation & geotourism
<http://www.loessfest2014.umcs.lublin.pl/>

Międzynarodowa Konferencja Naukowa NAUKA DLA GOSPODARKI I ŚRODOWISKA

połączona z Jubileuszem
70-lecia Wydziału Agrobiotechnologii
15-16.09.2014, Lublin

Tematyka konferencji:

- o Wpływ czynników siedliskowych, genetycznych i agrotechnicznych na plony i jakość roślin
- o Przyrodnicze i ekonomiczne uwarunkowania produkcji roślinnej w Polsce
- o Agrotechnologie a środowisko przyrodnicze
- o Odpady a gospodarka rolno-środowiskowa
- o Degradacja, ochrona, rekultywacja i rewitalizacja środowiska
- o Nowe technologie w rolnictwie i ochronie środowiska
- o Problemy społeczno-ekonomiczne kształtowania obszarów wielkich

e-mail: jubileusz.agro@up.lublin.pl

XII Sympozjum TRACE ELEMENTS IN THE ENVIRONMENT 17-19.11.2014, IUNG, Puławy

Mimo rozległej wiedzy na temat zachowania pierwiastków śladowych w skale macierzystej - glebie - organizmach żywych nadal istnieje wiele obszarów, które wiedza nie jest kompletna i wymaga dalszych badań. XII Sympozjum będzie koncentrować się na ostatnich odkryciach istotnych dla oceny wpływu pierwiastków śladowych na funkcje gleby, zdrowie ludzi i bezpieczeństwo żywności. Dlatego Sympozjum położy szczególny nacisk na: (1) biogeochemię, (2) monitorowanie migracji, (3) procedury analityczne, (4) biodostępność, (5) akumulację w organizmach żywych, żywności i paszy, (6) ekotoksykologię, (7) ocenę ryzyka ekologicznego, (8) ocenę ryzyka dla człowieka, (9) strategię i techniki rekultywacji, (10) nanocząstki.

<http://www.iung.pulawy.pl/eng/>

e-mail: symposium12@iung.pulawy.pl

29. Kongres Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego ZASOBY GLEBOWE A ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ 31.08 - 3.09.2015, Wrocław

Została już uruchomiona strona internetowa zawierająca wstępne informacje dotyczące najbliższego kongresu PTG organizowanego w 2015 roku przez Oddział Wrocławski PTG.

Spotkania kongresowe rozpoczną się 31.08.2015 walnym zebraniem delegatów PTG oraz wieczornym get-together. Zaplanowano 1 plenarną sesję ogólną oraz 6 szczegółowych sesji tematycznych, prowadzonych równolegle na 2 salach. Zakres sesji tematycznych będzie określony w komunikacie nr 2. W drugim dniu kongresu (2 września 2015) zaplanowano

całodzienną sesję terenową dla wszystkich uczestników, w trzech wariantach do wyboru:

- A. Czarne ziemie i czarnoziemy Równiny Wrocławskiej (Jordanów - Łagiewniki)
- B. Transformacja mąd i siedlisk łągowych w dolinie Odry (rejon Brzegu Dolnego i Lubięża)
- C. Degradacja, rekultywacja i ochrona gleb w Legnicko-Głogowskim Okręgu Miedziowym (huta miedzi Legnica, składowiska odpadów połotacyjnych Głów i Żelazny Most). Tradycyjnie, zaplanowano również dwudniową wycieczkę pokonferencyjną (04-05.09.2015) pod hasłem „Gleby i krajobrazy Przedgórza Sudeckiego oraz Gór Stołowych”,

której atrakcją mają być m.in. gleby wytworzone z serpentynitów, granodiorytów, oraz piaskowców i mulowców (górnokredowych), dyskusja nad rolą peryglacialnych pokryw stokowych, labirynty skalne Gór Stołowych i lecznicze wody Kudowy Zdroju.

Informacje dotyczące kongresu, m.in. ważne terminy, wysokość opłaty konferencyjnej, szczegóły dotyczące zgłoszeń, zakwaterowania i publikacji znajdują się lub wkrótce zostaną uzupełnione na stronie internetowej:

<http://www.org.up.wroc.pl/igosr/PTG29/index.html>

Szkoły letnie

International Course

MICROMORPHOLOGY OF DEFORMATION STRUCTURES IN QUATERNARY SEDIMENTS

6-8 June 2014, Wurzburg (Germany)

Organizers: John Menzies (Brock University, Canada), Birgit Terhorst (University of Wurzburg), Daniel Jäger (University of Wurzburg)

The objective of this course is to investigate deformation structures in glacial sediments and landslide deposits. The focus of this Workshop will be on variations in shear stress levels and strain rates within slide masses as well as in glacial sediments.

Participants will be instructed in international description methods and systematics. A major part of the course will involve participants working independently with selected thin sections.

Deadline for registration: 15 February 2014

Registration fee: 150,- € (accommodation not included)

Contact: Daniel Jäger, daniel.jaeger@uni-wuerzburg.de

International Course

PALEOSOLS AND PALEOENVIRONMENT

19-22 June 2014, Wurzburg (Germany)

Organizers: Alexander Makeev (Moscow State University), Birgit Terhorst (University of Wurzburg), Elizabeth Solleiro Rebollo (UNAM, Mexico City), Tobias Sprafke (University of Wurzburg)

The course provides basic knowledge on paleopedology and the role of paleosols in geologic history of the Earth. It concentrates on Quaternary paleosols and related sediments. Soil forming processes as well as polypedogenesis are highlighted and related to geomorphodynamics and paleoenvironment. The course is based on a 3-day theoretical part, microscope session and a short field excursion. The lectures are intermixed with interactive case studies. Participants are instructed to learn the international state of knowledge, methods and systematics.

Registered participants will get access to e-learning platform with course materials. Deadline for registration: 15 February 2014 Registration fee: 200 € (accommodation not included)

Contact: Tobias Sprafke, tobias.sprafke@uni-wuerzburg.de

6th International Geochronology Summer School Dating ANTHROPOGENIC AND NATURAL CHANGES IN A FRAGILE ALPINE ENVIRONMENT

30 August - 05 September 2014, Bergun (Switzerland)

This Summer School concentrates on various dating techniques. Topics to be covered in lectures, excursions and workshops include palaeo-ecological techniques (e.g. biochemical markers), dating techniques such as numerical methods (radiocarbon, exposure dating using cosmogenic nuclides, OSL, etc.); dendrochronology, Ice-core chronologies, and relative methods such as soil weathering, Schmidt-hammer technique etc.

Lecturers: H. Gartner (WSL); D. Brandova (Uni Zurich), P. Cherubini (WSL), M. Egli (Uni Zurich), S. Ivy-Ochs (ETH Zurich/Uni Zurich), I. Hajdas (ETH Zurich), E. Eckmeier (Uni Aachen, Germany), S. Lowick (Uni Bern), E. Costantini (CRA-ABP, Firenze, Italy), R. Kipfer (EAWAG), D. Dahms (Uni Northern Iowa, USA) and others.

The Summer School is open to young researchers (PhD students and Post-Docs) worldwide. Participation is competitive and will be limited to a maximum of 20. The registration fee (600 Euro or 750 CHF) includes accommodation (room sharing required), half board and lunch, field trips and teaching material. There is a limited amount of financial support for those in greatest need.

DEADLINE FOR APPLICATIONS: 30 April 2014

Registration:

<http://www.geo.uzh.ch/microsite/geochronology/>

5th International Summer School on Paleopedology PALEOSOLS AS A SOURCE OF INFORMATION ABOUT PAST ENVIRONMENTS

Volodarka/Siberia, 30 July - 4 August 2014

Main organizer: Maria Dergacheva, languages: Russian and English

The V International School on Paleopedology for Young Scholars in Siberia will be held in Volodarka settlement, Altai Region (about 300 km from Novosibirsk) on the bank of Ob River. The area is interesting because of its diverse history, abundant outcrops with paleosols and by a confused mixture of recent and relic features in surface soils. This is a part of an extensive loess plateau famous for its loess-paleosol sequences with detailed record of lower, middle and upper Pleistocene history. Due to combination of tectonic activity and erosion

cycles a set of buried, surface and exhumed paleosols can be observed in river exposures up to 50 m high.

The School will be held as field master-classes and lectures. The lectures will cover the following topics: Palaeopedology: subject, objects and basic concepts; Status of Paleopedology within system biosphere -geosphere sciences; Soil Memory: theoretical and applied aspects; Paleosols, Environment and Men in Pleistocene; Soil Science role in the study of Prehistory; Main soil markers of paleo-environmental change; Micromorphology in Paleopedology; Phytoliths and their use in studying of the Last Environment; Pedogenic carbonates as environmental indicators; Microelements and geochemical condition of paleosol formation; Paleomagnetic method in Geology and Paleopedology; Problems of absolute dating of Quaternary formations; WRB Soil Classification and others.

Master classes will focus on the field study of buried and exhumed paleosols (morphology, field interpretation, sampling for different analyses, etc.).

A scientific session of young scientists "Modern soils and paleosols: methodology and methods of decoding of the information on environment" will be organized within the framework of the School. The School invites young scholars to get extra knowledge and experience and to present their own results on paleosol research. The reports of young scientists-participants of School will be published to the beginning of School work. The program of the session "Modern soils and paleosols: methodology and methods of decoding of the information on environment" will be developed by the organizing committee after receiving the registration forms and materials of the young participants.

Registration fee 260 Euros, including meals and transfer from the airport in Novosibirsk and to and from school location, accommodation (including 1 day after arrival - July, 29) and transfer during excursion to Mountain Altai (August, 4-6).

Deadline for registration 15 March 2014

Contact: paleosol@yandex.ru

Kalendarium konferencyjne

(Kolorem czarnym oznaczono konferencje zagraniczne, kolorem czerwonym – sympozja odbywające się w Polsce)

2014

XXXV Sympozjum Polarne

DIVERSITY AND STATE OF POLAR ECOSYSTEMS

5-7.06.2014, Wrocław

<http://www.geogr.uni.wroc.pl/index.php/en/conferences/82-35th-polar-symposium>

20th World Congress of Soil Science (WCSS)

SOIL EMBRACE LIFE AND UNIVERSE,

8-13.06.2014, Jeju, Korea

<http://www.20wcsc.org/>

EUCOP4

4th European Conference on Permafrost

18-21.06.2014, Evora, Portugal

<http://www.eucop4.org/>

International Conference

BIOGEOCHEMICAL PROCESSES AT AIR- SOIL- WATER INTERFACES AND ENVIRONMENTAL PROTECTION

European Society for Soil Conservation (ESSC)

26-23.06.2014, Imola, Italy

<http://aswep-essc.unibo.it/>

XI International Symposium on ENCHYTRAEIDAE

25-27.07.2014, Georgsmarienhütte near Osnabrück, Germany

<http://www.ect.de/ise/>

8th International Conference on Aeolian Research (ICAR VIII)

21-25.07.2014, Lanzhou, China

[http:// www.2014icar8.com](http://www.2014icar8.com)

WSPCC 2014

4th International Field Symposium

WEST SIBERIAN PEATLANDS AND CARBON CYCLE: PAST AND PRESENT

4-17.08.2014, Nowosybirsk, Rosja

e-mail: wspcc@mail.ru

XIII sympozjum i warsztaty terenowe

z zakresu paleopedologii

PALEOPEDOLOGICAL RECORD OF POSTGLACIAL SOILS AND LANDSCAPE EVOLUTION

1-6.09.2014, UMK Toruń

17th Meeting of International Humic Substances Society

NATURAL ORGANIC MATTER: STRUCTURE-DYNAMICS-INNOVATIVE APPLICATION

1-5.09.2014, Ioannina, Greece

<http://ihss2014.org/node/40#content-area>

XIV KUKLA LOESSFEST - 7TH LOESS SEMINAR

8-9.09.2014 Wrocław

Fieldtrip: 10-15.09.2014 Pld. Polska – Zach. Ukraina

<http://www.loessfest2014.umcs.lublin.pl/>

Konferencja Naukowa

GLEBY GÓRSKIE – GENEZA, WŁAŚCIWOŚCI, ZAGROŻENIA

połączona z jubileuszem 90-lecia

Katedry Gleboznawstwa i Ochrony Gleb

10-12.09.2014, Kraków-Nidzica

Międzynarodowa Konferencja Naukowa

NAUKA DLA GOSPODARKI I ŚRODOWISKA połączona z Jubileuszem

70-lecia Wydziału Agrobiotechnologii

15-16.09.2014, Lublin

V Międzynarodowa Konferencja Naukowa

PRZYCZYNY I SKUTKI DEGRADACJI ŚRODOWISKA GLEBOWEGO

16-18.09.2014, Rzeszów, Arłamów

**XII Congress of the Croatian Society of Soil Science
SUSTAINABLE SOIL MANAGEMENT FOR FOOD
AND ENVIRONMENT SAFETY**

22-26.09.2014, Dubrownik, Chorwacja
<http://www.congress-csss.org>

ELS 2014

EARTH LIVING SKIN:

Soil, Life and Climate Changes

22-25.09.2014, Castellana Marina (TA), Italy
<http://www.els2014.eu/>

**Międzynarodowa Konferencja Naukowa
XIX ENVIRO 2014**

**WSPÓŁCZESNE PROBLEMY OCHRONY I
KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA**

25-26.09.2014, Kraków – Dobczyce, Polska
<http://www.enviro.ar.krakow.pl>

**IUFRO 2014 - SESSION 104:
FORESTS, ROOTS AND SOIL CARBON**

5-14.10.2014, Salt Lake City, US
<http://iufro2014.com/>

**Biogeochemical Interfaces in Soil
TOWARDS A COMPREHENSIVE AND
MECHANISTIC UNDERSTANDING OF SOIL
FUNCTIONS**

6-8.10.2014, Jena, Germany
<http://www.spp1315.uni-jena.de>

**9th International Congress
THE SOUL OF SOIL AND CIVILIZATION**

Soil Science Society of Turkey
Federation of Eurasian Soil Science Societies
14-16 October 2014, Antalya, Turkey
<http://www.soil2014.com>

**International Symposium
LOESS, SOILS AND CLIMATE CHANGE IN
SOUTHERN EURASIA**

15-19.10.2014, Gorgan, Iran
<https://sites.google.com/site/palaeopedology/Home/meetings-1/forthcoming-meetings>

16th WORLD FERTILIZER CONGRESS

20-24.10.2014, Rio de Janeiro, Brazil
<http://www.16wfc.com/presentation>

**RAISIN Workshop
SOIL FORMING PROCESSES IN DESERTS**

26-31.10.2014, Mojave Desert, USA
<https://ppsg2011.uni-hohenheim.de/83960>

**XII Sympozjum
TRACE ELEMENTS IN THE ENVIRONMENT**

17-19.11.2014, IUNG, Puławy
<http://www.iung-pulawy.pl/eng/>

**6th Global Workshop
DIGITAL SOIL MAPPING**

11-14.11. 2014, Nanjing, China
<http://dsm2014.csp.escience.cn>

**AEOMED Workshop
DESERT LOESS FORMATION FROM SOURCE TO
SINK**

25-28.11.2014, Negev desert, Israel
<https://ppsg2011.uni-hohenheim.de>

**First Global Soil Biodiversity Conference
ASSESSING SOIL BIODIVERSITY AND ITS ROLE
FOR ECOSYSTEM SERVICES**

Global Soil Biodiversity Initiative
2-5.12.2014, Dijon, France
<http://www.gsbiconference.elsevier.com/>

2015

**13th International Conference
on the Biogeochemistry of Trace Elements
ICOBTE**

12-16.07.2015, Fukuoka, Japan
<http://www.icobte2015.org/>

**29. Kongres
Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego
ZASOBY GLEBOWE A ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ
31.08 - 3.09.2015, Wrocław**

<http://www.org.up.wroc.pl/igosr/PTG29/index.html>

CZARNA ZIEMIA

Pismo Informacyjne
Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego
ul. Wiśniowa 61
02-520 Warszawa
<http://www.ptg.sggw.pl>

Redakcja:

Cezary Kabala, cezary.kabala@up.wroc.pl
Marek Drewnik, m.drewnik@geo.uj.edu.pl

Bezpośrednich uczestników zdarzeń
zachęcamy do bieżącego nadsyłania informacji
o konferencjach, awansach, publikacjach itd.